

Hoe bereik je NT1'ers met een uitkering? **Praktijkvoorbeeld Amsterdam Zuidoost**

1. Algemene informatie

De kans op werk of participatie vergroten bij inwoners met een bijstandsuitkering die moeite hebben met lezen, schrijven of omgaan met de computer. Dat doet Amsterdam Zuidoost met een mensgerichte, daadkrachtige en vraaggerichte aanpak. Oftewel, de Taalmeterdagen.

De interventie is gericht op mensen die (voldoende) Nederlands spreken: de NT1'ers. Want bij hen is het vaak moeilijker te achterhalen of ze moeite hebben met lezen en schrijven dan bij mensen die de Nederlandse taal niet (goed) spreken.

Deze aanpak heet de Taalmeterdagen. In 2021 en 2022 werd deze in Amsterdam Zuidoost uitgevoerd door:

- klantbegeleiders van Werk, Participatie en Inkomen
- consulenten van het Taalinformatiepunt Zuidoost
- SIPI (taalschool voor NT1'ers)
- Stichting Lezen en Schrijven

2. De situatie voor de interventie

Waarom richtte het team zich op mensen in de bijstand? Uit onderzoek blijkt dat mensen die moeite hebben met lezen en schrijven (laaggeletterden) bijna drie keer zo vaak afhankelijk zijn van een uitkering dan niet-laaggeletterden. Verhoging van het taalniveau zorgt voor een grotere kans op werk en participatie.

Ludger Sandker, klantbegeleider Stadsdeel Amsterdam Zuidoost:

“Moeite hebben met lezen, schrijven en omgaan met de computer valt ons niet direct op in ons dagelijks werk. Tegelijkertijd horen wij van onze collega's van het team Inburgering en Taal dat zij juist déze doelgroep moeilijk te pakken krijgen.

Als klanten zeggen ‘ik wil een stap maken richting werk’, dan is de eerste stap vaak beter leren lezen, schrijven en omgaan met de computer. Het is dus heel waardevol om deze groep te activeren. Mijn ogen zijn echt opengegaan voor laaggeletterdheid.

Het mooie aan deze interventie vind ik dat we bezig zijn met de basisvaardigheden van inwoners. En dat het tegelijkertijd en heel mooie samenwerking en gezellige dagen oplevert met de groep.”

Anna-Marie de Wijs, taalschool SIPI:

“Sinds we meedoen aan de Taalmeterdagen, krijgen we in Amsterdam Zuidoost veel meer klassen vol met Nederlandstaligen. De cursusopzet hebben we iets aangepast, zodat we meer aan de vraag van de inwoners kunnen voldoen. De cursus is bijvoorbeeld gericht op solliciteren, eigen administratie doen of online recepten zoeken. Maar ook op ‘buiten’: samen oefenen met de zelfscan in de supermarkt.”

3. Het verloop van de interventie

Een groep van zes enthousiaste klantbegeleiders is met het onderwerp ‘laaggeletterdheid’ aan de slag gegaan. Samen met Stichting Lezen en Schrijven verkenden zij het onderwerp. Ook stelden ze een mensgerichte aanpak op, die past bij de doelgroep en het stadsdeel.

De klantbegeleiders maakten een zorgvuldige selectie van ‘hun’ inwoners: specifiek inwoners die Nederlands spreken en een bijstandsuitkering hebben. Waarom deze groep? Omdat het juist bij Nederlandstaligen niet te horen is dat zij misschien moeite hebben met lezen, schrijven en omgaan met de computer.

De klantbegeleiders hebben hen met een eenvoudige brief uitgenodigd om een Taalmeter te komen maken.

De Taalmeterdagen zijn bedoeld om de inwoner met een bijstandsuitkering prettig en snel te helpen. Deze inwoner heeft één afspraak van één uur in een buurthuis bij hem of haar in de buurt. Eerst maakt de inwoner een Taalmeter. Vervolgens spreekt hij of zij direct met een taalconsulent. Die heeft aandacht en tijd en kent alle cursussen in de buurt. Bij interesse schrijft de inwoner zich direct in bij de aanbieder.

Vaak start er snel een nieuwe klas, omdat een Taalmeterdag leidt tot meerdere aanmeldingen tegelijk. De deelnemer hoeft dus niet te wachten tot er voldoende aanmeldingen zijn om een klas te vullen.

Deelnemer cursus Lezen en Schrijven:

“Eigenlijk vond ik het vervelend om een taaltoets te maken. Maar ik ben positief ingesteld, dus ik ben gegaan. Want ik wil mijn Nederlands verbeteren. En nu zit ik hier op cursus en daarover ben ik tevreden. Hierna wil ik nog een cursus doen.”

Het knelpunt van de Taalmeterdagen is het selecteren van de inwoners. Dit kost veel tijd, omdat het voor een groot deel handmatig gedaan wordt.

4. De situatie na het uitvoeren van de interventie

Het stadsdeel organiseert eens in de vier maanden een serie van drie Taalmeterdagen.

Gemiddeld schrijven vijftig tot zestig Nederlandstalige inwoners zich in voor een cursus Computer of Lezen en schrijven!

Deelnemer computercursus:

“Met taal wil ik niks doen. Ik vind het wel nuttig om iets te doen waar ik wat aan heb, zoals digitale vaardigheden. Ik wil me er thuis in voelen, om het zelfstandig te kunnen.”

De grote succesfactor is het continu evalueren en leren. Verbetering van de samenwerking staat hoog op de agenda. Het team bespreekt dit en haalt input op bij de bewoners. Gedurende de Taalmeterdagen stelt het team de werkwijze bij, zodat de inwoners beter worden geholpen. Met tips van inwoners wordt de brief aangepast.

Het team houdt de vraag van de inwoners goed in de gaten. Waar hebben zij op dit moment behoefte aan? Is er voldoende cursusaanbod dat daarop aansluit? Het team neemt dit mee als input voor nieuw te ontwikkelen aanbod, samen met de samenwerkingspartners. Zo start binnenkort een nieuwe cursus (Met plezier gezonder oud!), die aansluit op de vraag van de bewoners.

Maar de Taalmeterdagen hebben nog meer opgeleverd. Sinds de Taalmeterdagen wordt er in het stadsdeel steeds vaker gesproken over moeite hebben met lezen en schrijven. Het is meer een onderwerp van gesprek dan voorheen. En onlangs meldden de eerste NT1'ers zich zelfs 'spontaan' bij een taalconsulent!